

ԱՆԻ ԱՏԵՓԱՆՅԱՆ

Եվրասիա միջազգային համալսարանի իրավագիտության
ֆակուլտետի իրավագիտության ամբիոնի դասախոս,
իրավաբանական գիտությունների թեկնածու

**ԱՊՐԱՆՔԱՅԻՆ ԲՈՐՍԱՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄԸ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ**

Բորսային առևտրի կազմակերպման հա-
մաշխարհային փորձը մշակել է ապրանքային բոր-
սաների երեք մոդել: Առաջին մոդելի երկրներում
բորսաները ստեղծվում են մասնավոր սեփակա-
նության հիման վրա և իրենցից ներկայացնում են
ոչ պետական կազմակերպություններ, մեկ այլ
երկրներում բորսային առևտուրը գլխավորում է
պետությունը, և բորսաները ունեն պետական կազ-
մակերպությունների կարգավիճակ: Երրորդ պե-
տություններում թույլատրվում է վերոնշյալ երկու
մոդելների էլեմենտների միավորումը, այսինքն՝
ապրանքային բորսաները հանդես են գալիս որպես
մասնավոր-պետական կազմակերպություններ՝
իրենց գործունեության մեջ պետական խիստ սահ-
մանափակ միջամտությամբ¹:

Բորսային գործունեության կարգավորումը
իրենցից ներկայացնում է բորսայի աշխատանքների
կանոնակարգում և բորսային գործարքների կնքում
սահմանված կանոնների և պահանջների հիման
վրա: Բորսային գործունեության զարգացումը ունի
երկու պատմականորեն ձևավորված ուղղություն-
ներ.

- 1) պետության կողմից կարգավորում (պե-
տական կարգավորում),
- 2) բորսաների և շուկայի այլ մասնակիցնե-
րի կողմից կարգավորում (բորսային շուկա-
յի ինքնակարգավորում):

Բորսային գործունեության պետական վե-
րահսկողությունը կառուցվում է հետևյալ սկզբունք-
ների հիման վրա.

- 1) հանրային օգտակարություն,
- 2) բորսային սակարկությունների թափան-
ցիկություն և հրապարակայնություն,
- 3) վստահություն,
- 4) ինքնակարգավորում,
- 5) բորսային առևտրի մասնակիցների իրա-
վունքների երաշխիքներ²:

Բորսային գործունեության կարգավորումը կոնկ-

րետ միջոցների և հնարքների համակցություն է
բորսայի աշխատանքների որոշակի կանոնա-
կարգման և բորսային գործարքների կնքման կա-
պակցությամբ սահմանված կանոնների և պա-
հանջների հիման վրա: Բորսային գործունեության
կարգավորման նպատակը հանդիսանում է բորսա-
յին շուկայի արդյունավետության և բալանսավոր-
ման, կայունության ապահովումը³:

Դիտարկելով բորսային գործունեության
կազմակերպահրավական հիմքերը՝ անհրաժեշտ է
ընդգծել երեք ասպեկտներ.

- 1) բորսային գործունեությունը կարգավո-
րող նորմատիվ ակտերը,
- 2) բորսայի իրավական վիճակը (կարգավի-
ճակը),
- 3) ապրանքային բորսայի ինստիտուցիո-
նալ կառուցվածքը:

Ընդ որում, բորսային առևտուրը կարգա-
վորվում է տնտեսագիտական օրենքներով, իսկ
բորսային գործունեությունը (բորսային առևտրի
իրականացմանը ուղղված բորսայի աշխատանքը
և նրա կառուցվածքը)՝ նորմատիվ ակտերով:
Իրենց կազմով նորմատիվ ակտերը բաժանվում են
պետականի և ներբորսայականի:

Բորսային գործունեությունը կարգավորող
պետական նորմատիվ ակտերը հնարավորություն
են տալիս իրականացնել բորսայի գործունեության
նկատմամբ ընթացիկ վարչական վերահսկո-
ղությունը, կանոնակարգել ինչպես բորսային, այն-
պես էլ բորսային առևտրի բոլոր մասնակիցների
իրավունքները և պարտականությունները, կանխել
մոնոպոլացումը և սեփականության դեմ ուղղված
հանցագործությունները: Պետությունը ստեղծում է
նաև բորսայի կայացմանը նպաստող որոշակի
նորմատիվ բազա:

Ներբորսայական նորմատիվ փաստաթղ-
թերը յուրաքանչյուր բորսա մշակում է ինքնուրույն,
սակայն մի շարք փաստաթղթերի մշակման մեջ

www.lawinstitute.am

նկատվում է որոշակի ընդհանուր մոտեցում: Այդ փաստաթղթերն են հանդիսանում հիմնադրման պայմանագիրը, բորսայի կանոնադրությունը և բորսային առևտրի կանոնները⁴:

Բորսային գործունեության պետական կարգավորումը իրականացվում է հենց բորսայի հարկման միջոցով, ինչպես նաև նրանում այն գործառնություններից հարկեր գանձելով, որոնք կատարվում են բորսայում, իսկ բորսային գործունեության կարգավորման պատմականորեն ձևավորված մյուս սկզբունքը, բացի պետականից, հանդիսանում է նաև ինքնակարգավորումը⁵: Սակայն, ինչպես արդարացիորեն նշում են որոշ մասնագետներ, ինքնակարգավորման ուղղվածությունը չի բացառում պետության ազդեցությունը, որը դրսևորվում է բորսայի աշխատանքի նկատմամբ վերահսկողության մեջ, ինչպես նաև նրանց գործունեության միասնական իրավական հիմքը ստեղծող ընդհանուր օրենսդրական նորմերի մշակման մեջ⁶:

ՀՀ-ում ապրանքային բորսաների գործունեության պետական կարգավորմանը նվիրված է «Ապրանքային բորսաների մասին» ՀՀ օրենքի⁷ (այսուհետ՝ Օրենք) 29-րդ հոդվածը, որտեղ խոսվում է ապրանքային բորսաների գործունեության կարգավորում իրականացնող պետական լիազորված մարմնի մասին (էկոնոմիկայի նախարարություն): Օրենքի 29-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն՝ բորսաների գործունեության կարգավորումն իրականացնող պետական լիազորված մարմինը իրականացնում է բորսայի և բորսային միջնորդների գործունեության լիցենզավորումը, նպաստում է բորսաների գործունեության կատարելագործմանը, օժանդակում է բորսային անհատ ձեռներեց միջնորդների մասնագիտական պատրաստմանն ու վերապատրաստմանը, կազմակերպում է բորսաների գործունեության ուսումնասիրում, մշակում է բորսային գործունեությանը վերաբերող մեթոդական ցուցումներ, առաջարկություններ է ներկայացնում ՀՀ կառավարությանը բորսաների մասին օրենսդրության կատարելագործման հարցերի վերաբերյալ:

Օրենքի 29-րդ հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն՝ պետական լիազորված մարմինն իրավասու է.

- մերժել կամ հետաձգել բորսայի և բորսային միջնորդների գործունեության լիցենզավորումը այն դեպքում, եթե բորսայի հիմնադիր փաստաթղթերը հակասում են սույն օրենքի պահանջներին,

- սույն օրենքի և ՀՀ օրենսդրության ակտերի այլ պահանջները խախտելու դեպքում նախագրուցացնել բորսաներին և բորսային առևտրի մասնակիցներին,

- ՀՀ օրենսդրության պահանջները խախտած բորսաների և բորսային առևտրի մասնակիցների նկատմամբ օրենքով նախատեսված պատժամիջոցներ կիրառելու նպատակով դատարան կամ պետական արբիտրաժ⁸ ներկայացնել համապատասխան նյութեր,

- անհրաժեշտության դեպքում ներկայացուցիչներ (դիտորդներ) ուղարկել բորսա՝ բորսային սակարկություններին ներկա լինելու,

- բորսայի անդամների ընդհանուր ժողովներին և բորսայի կառուցվածքային ստորաբաժանումների (սեկցիաների, բաժինների, բաժանմունքների) անդամների ընդհանուր ժողովներին խորհրդակցական ձայնի իրավունքով մասնակցելու համար:

Ինչպես կարելի է նկատել, Օրենքի 29-րդ հոդվածը առաջին հերթին ուշադրություն է դարձնում լիցենզավորման վրա՝ որպես բորսային գործունեության պետական կարգավորման ձև:

Լիցենզավորումը գործընթաց է՝ կապված լիցենզիա տրամադրելու, լիցենզիաների գործողության ժամկետը երկարացնելու, վերականգնելու, լիցենզիայի գործողությունը կասեցնելու և դադարեցնելու հետ: Լիցենզիան պաշտոնական փաստաթուղթ է, որ հաստատում է իրավունքը՝ զբաղվելու լիցենզավորման ենթակա գործունեությամբ, ինչպես նաև այդ իրավունքը հաստատող պաշտոնական փաստաթուղթ («Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքի⁹ 3-րդ հոդված): Համաձայն 2002 թվականի դեկտեմբերի 5-ի «Բորսային (ոչ ֆոնդային) առևտրի կազմակերպման գործունեության լիցենզավորման կարգը և բորսային (ոչ ֆոնդային) առևտրի կազմակերպման գործունեության լիցենզիայի ձևը հաստատելու մասին» N 2019 ՀՀ Կառավարության որոշման¹⁰ (այսուհետ՝ Որոշում 1) 8-րդ կետի՝ բորսային (ոչ ֆոնդային) առևտրի կազմակերպման գործունեության լիցենզավորման, լիցենզիայի գործողությունը կասեցնելու կամ դադարեցնելու մասին եզրակացություններ տալու նպատակով ՀՀ առևտրի և տնտեսական զարգացման նախարարությունում (ներկայիս էկոնոմիկայի նախարարությունում) ստեղծվել է հանձնաժողով (լիցենզավորող հանձնաժողով), որն առաջնորդվում է

ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

«Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքի և իր գործունեությանն առնչվող ՀՀ այլ օրենքների դրույթներով և գործում է սույն կարգի պահանջներին համապատասխան:

Բորսային (ոչ ֆոնդային) առևտրի կազմակերպման գործունեության իրականացման համար լիցենզիաները տրվում են բարդ ընթացակարգով, անժամկետ: Որոշում 1-ի 10-րդ կետի համաձայն՝ հայտատուն լիցենզավորման նպատակով օրենքի համաձայն ներկայացնում է.

- ա) լիցենզիա ստանալու մասին հայտ,
- բ) իրավաբանական անձի կանոնադրության և պետական գրանցման վկայականի պատճենները,
- գ) պետական տուրքի վճարման անդորրագիրը,
- դ) տնօրենի կրթության վկայականի պատճենը:

Օրենքի 15-րդ հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն՝ լիցենզիա ստանալու համար բորսային հիմնադիրները պետական լիազորված մարմին ներկայացնում են.

- դիմում,
- հիմնադիր պայմանագիր (սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների դեպքում),
- բորսային կանոնադրությունը և բորսային առևտրի կանոնները:

Պետական լիազորված մարմինը տալիս է լիցենզիա կամ գրավոր մերժում այն՝ Օրենքում նշված փաստաթղթերի ստացման օրվանից երեսուն օրվա ընթացքում: Սահմանված ժամկետում պետական լիազորված մարմնի կողմից լիցենզիա չտալը կամ լիցենզիա տալը մերժելը բորսայի հիմնադիրների կողմից կարող է գանգատարկվել դատական կարգով:

Որոշում 1-ի 16-րդ կետի համաձայն՝ լիցենզիայի գործողությունը դադարեցվում է.

- ա) Օրենքի 30-րդ հոդվածով նախատեսված դեպքերում,
- բ) եթե չեն ապահովվում լիցենզիայում նշված պայմանները,
- գ) եթե խախտվում են սույն կարգի պահանջները,
- դ) օրենքով նախատեսված այլ դեպքերում:

Օրենքի 30-րդ հոդվածի 3-րդ կետի համաձայն՝ պետական լիազորված մարմինը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պատասխանատվություն է կրում բորսաների կամ բորսային միջ-

նորդների գործունեության լիցենզիայի տալը անհիմն մերժելու կամ այն տալու՝ օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետը խախտելու դեպքերում:

Անհրաժեշտ է նշել, որ մինչև 2000 թվականը ՀՀ-ում գործում էր 1994 թվականի մարտի 13-ի «Ապրանքային բորսաների և բորսային միջնորդների գործունեության կարգավորման մասին» N 115 ՀՀ Կառավարության որոշումը¹¹ (այսուհետ՝ Որոշում 2), որը, մեր տեսանկյունից, առավել լավ և բազմակողմանի էր կարգավորում ապրանքային բորսաների և բորսային միջնորդների լիցենզավորման հետ կապված հարաբերությունները, քան Որոշում 1-ը:

Մեր կողմից առաջարկվում է ապրանքային բորսաների նկատմամբ գործածության մեջ դնել Որոշում 2-ը՝ այն համապատասխանեցնելով ապրանքային բորսաների ներկայիս վիճակին, նախատեսելով նրանում ինչպես մասնագիտացված, այնպես էլ ունիվերսալ ապրանքային բորսաների լիցենզավորման կարգ: Գտնում ենք, որ ապրանքային բորսաների լիցենզավորման կարգի օրենսդրական ամրագրումը անհրաժեշտ է դրանց հետագա արդյունավետ զարգացման համար:

Բորսային լիցենզավորումը պետության վերահսկողությունն է բորսային գործունեության ոլորտում գործող օրենսդրության պահանջների պահպանման նկատմամբ՝ գործող օրենսդրությունը և բորսաների կազմակերպական կարգավիճակին համապատասխան, սահմանված կանոններով բորսային առևտրի իրականացման համար ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին հատուկ թույլտվություն (լիցենզիա) տրամադրելու միջոցով¹²:

Օրենքի 23-րդ հոդվածի համաձայն՝ բորսային միջնորդներն իրավունք ունեն իրականացնելու բորսային միջնորդություն պետական լիազորված մարմնի կողմից լիցենզիա ստանալուց հետո: Անհրաժեշտ է նշել, որ այստեղ հակասություն է առաջանում Օրենքի և Որոշում 1-ի միջև, քանի որ Որոշում 1-ի 1-ին կետի համաձայն՝ սույն կարգով սահմանվում է ՀՀ-ում իրավաբանական անձանց կողմից (ոչ ֆոնդային) առևտրի կազմակերպման գործունեության լիցենզավորման կարգը՝ համաձայն «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքի պահանջների: Անդրադառնանք «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքին, որի 43-րդ հոդվածի 2-րդ կետով սահմանված է լիցենզավորման ենթակա գործունեության տեսակների ցանկը, սակայն դրանում ապրանքային բորսան հիշատակված չէ, միայն

www.lawinstitute.am

առևտրի բաժնում նշվում է, որ լիցենզավորման է ենթակա արտաքին տնտեսական գործունեության ապրանքային անվանացանկ (ԱՏԳ ԱԱ) դասակարգչի 71021000, 710221000, 710231000 ծածկագրերին դասվող բնական՝ մշակված կամ չմշակված, բայց չշրջանակված կամ չամրացված ավաստների առուվաճառքը, ներմուծումը, արտահանումը և փոխադրումը: Ստացվում է, որ «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքը, որին հղում է կատարում Որոշում 1-ը իրականում բացառում է ապրանքային բորսաների և նրա միջնորդների լիցենզավորումը ՀՀ-ում: Բացի այդ, Որոշում 1-ը, ընդունվել է ավելի ուշ, քան «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքը, ինչի արդյունքում օրենսդրի անուշադրությունը զարմանք է առաջացնում:

Մեկ դիտարկում ևս. «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն՝ «ՀՀ կառավարության որոշումները չպետք է հակասեն ՀՀ Սահմանադրությանը, ՀՀ օրենքներին ...»: Տվյալ դեպքում այդ հակասությունը ակնհայտ է և խառնաշփոթ է առաջացնում: Մի կողմից Օրենքի ուժով ապրանքային բորսան չի կարող իրականացել բորսային գործունեություն, և բորսային միջնորդը՝ բորսային միջնորդություն, քանի դեռ չեն լիցենզավորվել, մյուս կողմից՝ «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքի ուժով ապրանքային բորսաները և նրանց միջնորդները լիցենզավորման ենթակա չեն¹³, բայց մինչ օրս գործում է և ուժի մեջ է նրանց լիցենզավորման կարգը սահմանող Որոշում 1-ը: Հետևաբար, վերոնշյալ խառնաշփոթից խուսափելու համար առաջարկում ենք կամ ուժը կորցրած ճանաչել Որոշում 1-ը, կամ «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքում նախատեսել ապրանքային բորսաների և նրանց մասնակիցների պարտադիր լիցենզավորման պահանջ:

Անդրադառնալով Լիցենզավորող հանձնաժողովին, որի իրավասությունները սահմանափակվում են միայն լիցենզավորման գործընթացով: Չնայած նրան, որ Օրենքի ուժով պետական լիազորված մարմինը, բացի լիցենզավորումից, օժտված է նաև բազմաթիվ այլ՝ բավականին լուրջ իրավասություններով, դրանք զուտ ձևական բնույթ են կրում: Այստեղ հարց է առաջանում. եթե ոչ կառավարությանն առընթեր, ոչ էլ ապրանքային բորսային առընթեր ապրանքային բորսաների գործունեության պետական կարգավորում իրականացնող մարմին չկա, ապա ո՞վ է իրականացնում Օրենքում նշված մնացած իրավասությունները: Մասնավորապես, Օրենքի 29-րդ հոդվածի 1-ին կետի 6-րդ

պարբերության համաձայն՝ բորսաների գործունեության կարգավորումն իրականացնող պետական լիազորված մարմինը առաջարկություններ է ներկայացնում ՀՀ կառավարությանը բորսաների մասին օրենսդրության կատարելագործման հարցերի վերաբերյալ, որը շատ կարևոր է: Սա հանդիսանում է ապրանքային բորսաների գործունեության կարգավորման կարևորագույն բացերից մեկը:

Մեկ այլ օրինակ ևս. պետական իրավասու մարմինը իրավասու է անհրաժեշտության դեպքում ներկայացուցիչներ (դիտորդներ) ուղարկել բորսա՝ բորսային սակարկություններին ներկա լինելու համար (Օրենքի 29-րդ հոդվածի 2-րդ կետի 4-րդ պարբերություն): Բորսային առևտրի իրականացման ինքնակարգավորման սկզբունքը ենթադրում է (և դա նախատեսված է օրենքով), որ պետական իշխանության և կառավարման մարմինները չեն կարող միջամտել բորսաների գործունեությանը, բացառությամբ բորսաների կողմից օրենքի և ՀՀ օրենսդրության այլ ակտերի խախտման դեպքերի (Օրենքի 31-րդ հոդվածի 1-ին կետ): Սակայն, եթե պրակտիկայում ապրանքային բորսաների գործունեության պետական կարգավորում իրականացնող մարմինը բացակայում է, ապա ո՞վ է վերահսկելու բորսային օրենսդրության խախտման դեպքերը: Եթե լիցենզավորող հանձնաժողովի (որը փաստացի ոչ ոքի չի լիցենզավորում) գործունեությունը հանգում է միայն լիցենզիաներ տրամադրելուն և դրանց գործողությունը կասեցնելուն, ապա ստացվում է, որ ապրանքային բորսաների գործունեության նկատմամբ վերահսկողություն և պետական կարգավորում, որպես այդպիսին, չկա: Մեր կարծիքով, սա կոպիտ սխալ է: Ապրանքային բորսաների գործունեության պետական կարգավորման և վերահսկողության բացակայությունը կարող է և հանգեցնում է ոչ միայն բորսային օրենսդրության, բորսային առևտրի, նրա մասնակիցների իրավունքների և օրինական շահերի խախտմանը, այլև իրավախախտողների կողմից անպատժելիության զարգացմանը: Մեր կարծիքով, պետական լիազորված մարմնի ձևավորումը անհրաժեշտ պայման է ՀՀ-ում բորսային գործունեության բարենպաստ զարգացման համար, մասնավորապես բորսային առևտրի իրականացման բարենպաստ պայմաններ ստեղծելու, ինչպես նաև այս ոլորտում առողջ տնտեսական մրցակցություն ապահովելու համար:

- ¹ Տե՛ս Жилинский С.Э. Предпринимательское право. М.: Норма, 2002. С. 490.
- ² Տե՛ս Исаков Р.Р., Ладных В.К. Биржевое дело. Тамбов. ТГУ имени Державина Г.Р., 1997. С. 6.
- ³ Տե՛ս Чинарева О.И. Биржевая торговля. Воронеж. ВГЛТА, 2005. С. 24.
- ⁴ Տե՛ս Воловик А.М., Голда З.К. Основы биржевой деятельности. М.: Финансы и статистика, 1994. С. 33.
- ⁵ Տե՛ս Каменева Н.Г. Организация биржевой торговли. М.: ЮНИТИ. 1998, С. 84.
- ⁶ Տե՛ս Кашеварова С.В. Государственное регулирование биржевой деятельности. Дисс. канд. экон. наук. М.: 1996. С. 39.
- ⁷ Տե՛ս «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենք՝ ընդունված 08.08.2001թ., Հայաստանի Հանրապետություն, N26/158
- ⁸ Տե՛ս «Պետական արբիտրաժ» եզրույթը սխալ է օգտագործված, ներկայումս պետական արբիտրաժ գոյություն չունի: Արբիտրաժների հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են «Առևտրային արբիտրաժի մասին» ՀՀ օրենքով, իսկ այդ եզրույթի պահպանությունը հետևանք է այն բանի, որ մինչ օրս «Ապրանքային բորսաների մասին» ՀՀ օրենքում կոնստրուկտիվ փոփոխություններ չեն կատարվել:
- ⁹ Տե՛ս «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենք՝ ընդունված 08.08.2001թ., ՀՀՊՏ N26/158:
- ¹⁰ Տե՛ս «Բորսային (ոչ ֆոնդային) առևտրի կազմակերպման գործունեության լիցենզավորման կարգը և բորսային (ոչ ֆոնդային) առևտրի կազմակերպման գործունեության լիցենզիայի ձևը հաստատելու մասին» ՀՀ Կառավարության որոշում՝ ընդունված 05.12.2002թ., Հայաստանի Հանրապետություն, N 2019:
- ¹¹ Տե՛ս «Ապրանքային բորսաների և բորսային միջնորդների գործունեության կարգավորման մասին» ՀՀ Կառավարության որոշում՝ ընդունված 13.03.1994թ., Հայաստանի Հանրապետություն, N 115:
- ¹² Տե՛ս Каменева Н.Г. Организация биржевой торговли. М. ЮНИТИ, 1998. С. 83.
- ¹³ Տե՛ս Անհրաժեշտ է նշել, որ «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 94-րդ հոդվածի 4-րդ կետի երկրորդ պարբերության համաձայն՝ մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը, միևնույն մարմնի ընդունած և ուժի մեջ մտած *հավասար իրավաբանական ուժ ունեցող* իրավական ակտերի միջև հակասությունների դեպքում գործում են *ավելի ուշ ուժի մեջ մտած* իրավական ակտի նորմերը: Հարկ ենք համարում անդրադառնալ ապրանքային բորսաների գործունեության ոլորտը կարգավորող երեք նորմատիվ ակտերի ընդունման ամսաթվերին. նույնպես զարմանք է առաջացնում օրենսդրի դիրքորոշումը: Որոշում 1-ը ընդունվել է 05.12.2002թ., «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքը՝ 03.04.2002թ.: Նույն «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 94-րդ հոդվածի 4-րդ կետի երկրորդ պարբերության ուժով գործում է «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքը, որով լիցենզավորում չի նախատեսվում, հետևաբար անիմաստ է դառնում Որոշում 1-ի ընդունումը:

РЕЗЮМЕ

Государственное регулирование деятельности товарных бирж в РА

В статье анализируются ряд теоретических и практических вопросов, которые связаны с осуществлением государственного регулирования деятельности товарных бирж в РА. Автором проводится сравнительный анализ действующих на территории РА нормативных актов, которые регулируют вышеуказанную отрасль. В статье представляется позиция законодателя об осуществлении контроля над товарными биржами со стороны соответствующего уполномоченного органа. Автор приходит к выводу, что, несмотря на то обстоятельство, что на территории РА действует соответствующее регулирующее данную сферу нормативно-правовое поле, оно довольно противоречиво, а также конкретно над деятельностью товарных бирж государственное регулирование не осуществляется, поскольку соответствующий уполномоченный государственный орган отсутствует.

Ключевые слова: Товарная биржа, биржевая деятельность, государственное регулирование, государственный уполномоченный орган, правительство, контроль, лицензирование.

SUMMARY

Public regulation of activity of commodity exchanges in RA

The article examines a number of theoretical and practical issues which are connected with realization of state regulation of activity of commodity exchanges in RA. The author presents a comparative analysis of operating in the territory of Armenia normative acts which regulate the above mentioned area. The article presents the position of the legislator about realization of control over commodity exchanges by the appropriate authorized organ. The author comes to the conclusion that, in spite of the fact that in the territory of the RA acts appropriate normative-legal field, that regulates that area, it is quite controversial, and public regulation specifically above activity of commodity exchanges is not realized, because appropriate authorized public organ is absent.

Keywords: Commodity exchange, exchange activity, public regulation, authorized public organ, government, control, licensing.